

Jaarverslag 2017

Fokcommissie Nederlandse Toggenburger Geit.

Het bijgaande jaarverslag dient tevens als rapportage aan de beoordelingscommissie van LNV voor continuering van de Europese stamboekerkenning van de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij voor het ras Nederlandse Toggenburgergeit.

Activiteiten Fokcommissie Toggenburger in 2017.

- Studiedag Fokgroep Toggenburger
- Jaarvergadering Fokgroep Toggenburger
- In verbinding met de Nederlandse Organisatie voor de Geitenfokkerij
- Keuringen en Promotie Nederlandse Toggenburger.
- Fokkerij en stamboekregistratie

Studiedag van Fokgroep Toggenburger op 27 mei 2017 in Boven Leeuwen.

Zaterdag 27 mei 2017 werd onder prima omstandigheden de studiedag van Fokgroep Toggenburger gehouden op het terrein van fam. van Leeuwen in Boven Leeuwen. Voorzitter Doede de Jong opende even na 10.00 uur de studiedag. Ong. 45 belangstellenden waren aanwezig. Om de rasomschrijving in de praktijk te kunnen bespreken en de uitleg te vergemakkelijken waren een aantal bokken en geiten in de tenten bijeen gebracht. Na de inleiding werd er gevraagd om groepjes te vormen. De folder met daarop de rasomschrijving van de Toggenburger geit en bok werd uitgedeeld en 6 bespreekgroepen hebben van gedachten gewisseld waar we ons binnen ons ras de komende jaren op moeten focussen. Per groep werd hun conclusie in het openbaar door een spreker aan de aanwezigen uitgelegd. Ieder groepje zette nadien de

aanwezige dieren op volgorde door te beoordelen op het punt waarvan zij vonden dat de focus op zou moeten liggen. En zij vertelden daar hun verhaal bij. Door deze aanpak was er een goede interactie tussen de leden om onze gezamenlijke aandachtspunten te bepalen.

Gezamenlijke Conclusie: aandacht om robuustheid, formaat, macht, grofheid en gebruik van beenwerk, beenkwaliteit en vooruiers te behouden en te verbeteren.

De aanwezige inspecteurs en keurmeester konden deze conclusie van de leden onderstrepen. Uit de aanwezige dieren werd deze studiedag Fleur 12 van de Gouwakker van fam. van Honk tot "Beste Toggenburger geit van de dag" uitgeroepen, zij is een beste complete melkrijke geit. En tot "Beste Toggenburger bok van de dag" werd Fokke P van fam. Hazendonk benoemd.

Daarnaast werd een bok en een geit (toevallig een volle broer en zus) getoond en besproken om te laten zien wat die in zich hebben: robuustheid, macht en grofheid. Interessant om dit aan de hand van voorbeelden te tonen. En er werd gekeken welke keuzes men dan zou kunnen maken en welke dieren men met elkaar zou kunnen paren.

Om het gewenste type nog eens te benadrukken werd aan de aanwezige keurmeesters gevraagd de dieren op volgorde te zetten. Ook werd de aanwezige Witte geit vergeleken met de Toggenburger geit om de verschillen tussen de rassen te benadrukken. Het voorbrengen en toiletteren van de dieren kwam ook aan de orde. Door de dieren op een correcte manier voor te brengen, aandacht te besteden aan het dier en de positieve punten te benadrukken en de minder goede punten te verdoezelen kan voordeel van de uiteindelijke plaatsing in de ring betekenen. Aan het eind van het programma kon het bedrijf van de familie van Leeuwen bezichtigd worden. We hadden afspraken gemaakt met Restaurant "Moeke Mooren" in Appeltern waar we met 41 personen rond lunchtijd hebben genoten van een heerlijke koffietafel. Er was gelegenheid om Bok-en Bokmoederboeken aan te schaffen, die een bron aan informatie bevatten. We troffen het uitstekend met het mooie weer, 's middag liep de temperatuur zelfs op tot 33° C, maar dit was goed te doen door de gunstige ligging van de tenten en de aanwezige wind. Tijdens de bijeenkomst was er ook aan de inwendige mens gedacht en werd er koffie, thee of frisdrank en enkele hapjes geserveerd. De organisatie bestond uit Piet van Leeuwen en John Hazendonk, bijgestaan door Klaas en Nelly van Honk, zij hadden hun best gedaan om deze dag tot een succes te maken.

Algemene Ledenvergadering van Fokgroep Toggenburger.

De jaarlijkse ledenvergadering van de Fokgroep werd gehouden op 11 november 2017 in zaal "Zwanikken" te Oene. 34 leden hebben deze bijeenkomst bezocht. John Hazendonk is bij acclamatie in het bestuur gekozen. Het bestuur van de Fokgroep bestaat nu uit zes leden.

Het bestuursvoorstel om samen met het NOG verdere mogelijkheden te onderzoeken om tot een meer uniformere stamboekopname te komen werd door de vergadering positief opgepakt.

Vanuit de Fokgroep blijft net als vorig jaar het streven om met ras-gebonden inspecteurs te gaan werken die goed in verbinding staan met de Fokgroep.

Presentatie, doorontwikkeling en focus houden in de Toggenburger fokkerij.

Tijdens de studiedag van 2017 in Boven Leeuwen hebben we de focus bepaald.

Aandacht om robuustheid, formaat, macht, grofheid en gebruik van beenwerk, beenkwaliteit en vooruiers te behouden en te verbeteren.

Doede de Jong liet tijdens de ledenvergadering verschillende modelgeiten en modelbokken aan de hand van foto's getoond via beamer zien en benoemde de sterke punten van de verschillende dieren. Uitgangspunt was het True Type Toggenburgergeit en -bok. Onze conclusie van de studiedag is te breed om focus te bepalen. We moeten nog een slag maken om dit nog specifieker vast te stellen wil het effect hebben. Hier moeten we het komend jaar verder mee aan de slag.

Het volledige verslag van de ledenvergadering is te raadplegen op de website www.toggenburger.nl

In verbinding met het NOG.

In 2017 hebben we een voltallig nieuw NOG bestuur mogen verwelkomen.

Mede hierdoor hebben we ons gefocust op rol van de Fokgroep binnen de organisatie structuur.

Tijdens de ledenvergadering van de Fokgroep werd hierover een presentatie gegeven door de secretaris van de Fokgroep André Koekkoek en de twee aanwezige NOG bestuursleden hebben toegelicht hoe zij de rol van de NOG en de Fokgroep zien.

De NOG organiseerde twee centrale bijeenkomsten met stamboekinspecteurs en keurmeesters.

Wijziging van beleid werd aangekondigd voor 2018. Inspecteurs en keurmeesters zullen voorafgaand aan het keuringseizoen 5 keer bijeen komen onder inhoudelijke leiding van één voor elk ras aan te wijzen autoriteit onder de inspecteurs.

Afscheid adviseur Fokgroep.

Jan van Burgsteden heeft afgelopen zomer te kennen gegeven dat hij stopt met de rol van adviseur van de Fokgroep. We zijn dankbaar voor Jan zijn jarenlange inzet en betrokkenheid vanaf het ontstaan van de Fokgroepen. Hij werd bedankt met een warm applaus vanuit de zaal, een boeket bloemen en een fles van zijn lievelingsdrank.

Supplement bokken- en bokmoeders 2018.

Jan van Burgsteden zal evenals voorgaande jaren het bokken- en bokmoedersupplement maken.

In het voorjaar van 2018 zal de nieuwe versie beschikbaar zijn en gestuurd worden naar of afgehaald kunnen worden door diegene die een exemplaar hebben besteld.

Website-webmaster.

Dit voorjaar hebben we afscheid genomen van Michelle Besseling, die de website had gebouwd en 8 jaar heeft verzorgd en daarvoor veel informatie heeft gebruikt uit het archief van dhr. Jan van Burgsteden.

De vernieuwde website <https://fokgroeptoggenburgergeitenblog.wordpress.com/> wordt vanaf maart 2017 bijgehouden door Corrie Hoorweg.

Keuringen en Promotie.

De leden van de Fokgroep waren dit jaar weer met diverse dieren vertegenwoordigd tijdens keuringen en tentoonstellingen in het land. De kampioenen van de Landelijke-en de Nationale keuringen zijn:

Nationale NOG Niet Certificaatwaardige keuring Manege de Haan Jubbega zaterdag 19 augustus 2017

Kampioen lammeren:	Sarina 63 NL100129100863 X JVR	F/E: D. Brinksma, Kimswerd
Reserve kampioen lammeren:	Loesje 92 JdJ NL100171566792 X JVR	F/E: J. de Jong, Achlum

Kampioen melkgeiten:	Kina 82 NL100037192282 O BMB	F/E: S.A. Poelstra, Peins
Reserve kampioen melkgeiten:	Kina 2 NL100105975502 X S	F/E: S.A. Poelstra, Peins
Dagkampioen melkgeit:	Kina 82 NL100037192282 O BMB	F/E: S.A. Poelstra, Peins

Landelijke NOG Certificaatwaardige keuring Manege Heeten in Heeten zaterdag 9 september 2017

Kampioen lammeren:	Sweelhoeve Eline 18 NL100085378092 O JVR	F/E: Gebr. Popken, Zweeloo
Reserve kampioen:	Suzanne 72 NL100165594637 X JVR	F/E: J.C. Vonk, Meerkerk

Kampioen geiten:	Sweelhoeve Eline 5 NL100010205767 O BMB	F/E: Gebr. Popken, Zweeloo
Reserve kampioen:	Sweelhoeve Grietje 38 NL100021857472 O BMB	F/E: Gebr. Popken, Zweeloo

Impressie van de Nationale NCW keuring in Jubbega en Landelijke CW keuring in Heeten 2017

Fokkerij en stamboek registratie.

Trend in de fokkerij.

Het aantal dieren in het stamboek is nagenoeg gelijk gebleven. Er is bij de boklammeren een lichte stijging te zien die afgelopen jaar zijn opgenomen. Mogelijk heeft het aanpassen voor de eisen van het Bokmoeder B predicaat hier aan bij gedragen. Dit is een positieve ontwikkeling die kan bijdragen om het inteelt percentage in de populatie te doen verminderen.

Bestand aan dieren in het stamboek onderverdeeld in bokken, geiten en lammeren.

aantal 31-12-2017

	man	vrouw	totaal
Lam	20	227	247
Volwassen	41	715	756
totaal	61	942	1003

aantal 31-12-2016

	man	vrouw	totaal
Lam	15	221	236
Volwassen	51	717	768
totaal	66	938	1004

Bokmoeders en modeldieren.

In 2017 zijn er 18 BMB, 5 modelgeiten en 3 modelbokken bijgekomen.

De predicaaten voor de modeldieren werden tijdens de ledenvergadering aan de eigenaren uitgereikt door Jan Lanting. De gegevens van deze dieren zijn op de website geplaatst.

Het predicaat voor bokmoeder en modeldieren moet elk jaar vóór 1 oktober aangevraagd worden bij het bestuur van de fokgroep, dit geldt óók in 2018.

Doorgevoerde veranderingen in de fokkerij regels.

- De Nederlandse Toggenburger mag naast bruin/wit nu ook zwart/wit zijn.
- De eisen voor het predicaat Bokmoeder B zijn aangepast.

Eisen Bokmoeder B

Aan Toggenburger geiten wordt het predicaat Bokmoeder B toegekend, als zij aan de daarvoor gestelde eisen van de fokcommissie voldoen.

Deze door de Toggenburger fokcommissie gestelde minimum eisen voor het predicaat Bokmoeder B zijn:

Afstamming: Twee generaties stamboek (moeder en grootmoeder dienen in het bezit te zijn van een geldig keuringsrapport).

Exterieur: Algemeen voorkomen ≥ 87 punten. Type, ontwikkeling, benen en uier ≥ 85 punten.

De eigenaar moet vóór 1 oktober de aanvraag bij het bestuur van de Fokcommissie indienen.

Het bestuur van de Fokcommissie beoordeelt de stamboekgegevens van de moeder en de grootmoeder en de beoordeling van het betreffende dier.

Het bestuur van de Fokcommissie zal bij akkoord bevinden van de eisen tot toekenning van het predicaat Bokmoeder B (BMB) overgaan, een predicaat dat evenals het predicaat Bokmoeder (BM) voor het leven geldt.

Voor de bokken, geboren uit Bokmoeders B gelden dezelfde eisen als voor bokken geboren uit geiten met het predicaat Bokmoeder.

Voorkomen van inteelt.

In 2016 en 2017 is met hulp van de Wageningen Universiteit Research (WUR) uitgebreid onderzoek gedaan naar verwantschap binnen de geitenstapel in Nederland. In december 2017 zijn de resultaten gepresenteerd aan de Fokcommissies en het bestuur van de NOG. Er werden een aantal conclusies getrokken

Uit de presentaties kwam naar voren dat bij het ras Toggenburger het percentage inteelt te hoog is en inteeltbeleid nodig is. Verder is het goed om een fokprogramma op te stellen en een communicatieplan te maken. In 2018 zal gestart worden met het vergroten van bewustzijn bij de fokkers.

In het nieuwe stamboekprogramma, dat thans ingericht wordt, komt voor iedere fokker informatie beschikbaar m.b.t. verwantschap van de overwogen paring.

Voor meer informatie: www.toggenburger.nl

Landelijk Fokgroep Toggenburger geiten
Wijhe, februari 2018.

2017 Modelgeiten

Sweelhoeve Eline 5
Sweelhoeve Grietje 38
Kina 2
Kina 82
Bregje 13 v.d. Enkhoeve

2017 Modelbokken

Paul P
Blake from Montana
Fokke P

Bokmoeder B 2017

Els
NL100011749356 07-04-2014
Fok.: P. van Meurs
Eig.: P. van Meurs

Suzanne 47

NL100026568942 24-02-2015
Fok.: J.C. Vonk
Eig.: J.C. Vonk

Suzanne 53

NL100165594606 01-02-2016
Fok.: J.C. Vonk
Eig.: J.C. Vonk

Sarie 156

NL100116311533 05-04-2005
Fok.: D. de Jong
Eig.: Fam. J. Hazendonk

Nellie V.A. 10

NL100001642511 06-03-2015
Fok.: V. van Dongen
Eig.: N. van Honk

Fleur 12 v.d. Gouwakker

NL100038149160 06-02-2014
Fok.: N. van Honk
Eig.: N. van Honk

Fleur 13A v.d. Gouwakker

NL100038349188 05-03-2016
Fok.: N. van Honk
Eig.: N. van Honk

Ellen 9 1A v.d. Gouwakker

NL100038949180 02-05-2015
Fok.: N. van Honk
Eig.: N. van Honk

Ellen B3 v.d. Gouwakker

NL100038849190 07-03-2016
Fok.: N. van Honk
Eig.: N. van Honk

Bregje 15 Tette v.d. Enkhoeve

NL100040255222 08-02-2015
Fok.: A. Koekkoek
Eig.: J. Meijer

Bregje 13 v.d. Enkhoeve

NL100040555223 21-03-2014
Fok.: A. Koekkoek
Eig.: A. Koekkoek

Fenna v.d. Lage Landen

NL100171381227 27-02-2016
Fok.: H.G. & M.A.Y. Schenk-Syswerda
Eig.: H.G. & M.A.Y. Schenk-Syswerda

Famke v.d. Lage Landen

NL101631680138 19-01-2015
Fok.: H.G. & M.A.Y. Schenk-Syswerda
Eig.: H.G. & M.A.Y. Schenk-Syswerda

Kina 2

NL100105975502 08-03-2015
Fok.: S.A. Poelstra
Eig.: S.A. Poelstra

Kina 82

NL100037192282 22-02-2014
Fok.: S.A. Poelstra
Eig.: S.A. Poelstra

Elske 97

NL100011229997 21-03-2012
Fok.: J.H. Speelman
Eig.: J.H. Speelman

Sarie's Ingrid "JH"

NL100157339808 17-03-2014
Fok.: Fam. J. Hazendonk
Eig.: Fam. J. Hazendonk

Kina 22

NL100105775522 25-03-2016
Fok.: S.A. Poelstra
Eig.: S.A. Poelstra